

רוצה להקדיש
את יקיריך ולהיות
שותף בהפצת דברי
התורה של רבינו?

כאן המקום:
053-3145900

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

המהפכות (ד)

הדחיפה לסיים מסכתות ושי"ס

הכל החל בביקור חג שגרת שערנו רבני מערכת 'דברי שי' במעונו של הגאון הגדול רבי שרגא שטינמן שליט"א, במהלך השיחה, התגלגלו הדברים על פרסום סדרת פרקי 'המהפכות' מכוחו של רבינו, ועלתה הביקורת שנשמעה מפי אי אלו אנשים, שהיתה להם טענות שונות על פרסום הדברים.

לפתע, כמו ננער הגאון שליט"א ואמר 'פלא בעיני, שאת הדחיפה העצומה שמורי חמי שליט"א עורר אנשים רבים, לא הזכרתם כלל'.

והסביר מיד "אני מתכוין לכך שהוא דוחף את כל מי שהוא יכול לגמור מסכתות, לסיים ש"ס, ולהספיק לדעת עוד ועוד מחלקי התורה הקדושה,

'בצעירותי, איפה שמעו על סיומים? גם הכי טובים בישיבה, שלמדו בלי הפסקה, לא למדו באופן מסודר של מתחילת המסכת ועד הסוף, לא ידעו בכלל מהו "סיומי מסכתות" וקל וחומר ש"ס, מי מדבר על כך, והנה בימינו, רק בחודש האחרון הייתי בשלושה סיומי ש"ס שנערכו על ידי בחורים, ובכל קהילה וישיבה ברוך ה' רואים פירות של זה, ובודאי חלק גדול זה ממש שמורי חמי דחף לכך".

ואכן, שינסנו מותנים, ונפרט מאוד במהפך, שלא קם כמותו דורות על גבי דורות, ובדרך מליצה יאמרו הזקנים שבדור, אשרי (דור של) זקנותנו שביישה את ילדותנו...

מטרת פרסום המהפכות

בפרק היחודי שלפנינו, נסקור על קצה המזלג את השינוי מן הקצה אל הקצה בכל הנוגע ללימודי מסכתות, סיומים, וגמר כל הש"ס כולו. (ואין המקום לפרט את הלכות הסיום, על מה מסיימים וכיצד, ודיני סעודת הסיום, שזוהי נצרכת ריעה הלכתית נפרדת).

כפי שכבר הרחבנו במהפכות הקודמות, הדברים האמורים כאן מטרתם לעודד ולהרבות תורה בישראל, ולא לשם סיפור הסטורי גרידא. לדעתנו, אין כל תועלת בתיאור סתם עובדות, אלא אם כן הם יביאו את התועלת הרוחנית המרובה - והיה זה שכרנו.

בפרקים הקודמים הרחבנו על מהפיכת מתפללי הנץ מאחוריה עמד רבינו ועודד (א), על פעילותו הנמרצת להחדיר בציבור בני התורה שימוש רק בחשמל כשר בשבת (ב), מסירות נפשו ואלפי השעות שהשקיע בעבור מצות סנדקאות בדור האחרון (ג), והפעם נסקור פן לא ידוע שהגיע מכוחו הקדוש של לימוד התורה לשמה של רבינו שליט"א.

'סיום' שגרת?

המודעות הבאות, בודאי אינם נדירות למי שמתגורר בקהילה חרדית בארץ ישראל:

"אזכרה וסיום ש"ס משניות שנלמדו על ידי בני המשפחה, לעלוי נשמת סבינו ז"ל",

"יומא טבא לרבנן, מסיבת סיום מסכת שנלמדה על ידי בני הקהילה בדף היומי מידי ערב",

הגאון הגדול שליט"א באחד מסיימי הש"ס

סיום ש"ס נהפך ב"ה לדבר מצוי

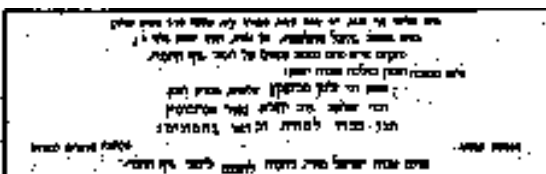
סיומ מסכת שנלמדה על ידי אלפי ילדים

הגאון הגדול רמ"ה הירש שליט"א לצד רבינו מרן שליט"א

בחורי ישיבת 'אורחות תורה' בסיומ מסכת שנלמדה בין הסדרים

הארכיון היהודי

"שישו בשמחת התורה. בחורי הישיבה הק' מוזמנים למעמד הסיום שנלמד על ידי בני החבורה",

"מעמד כבוד התורה, יתקיים לקראת סוף הזמן וסיום המסכת הנלמדת בישיבה",

"כבוד חכמים ינחלו, מעמד לגומרה של תורה בסיום הלכות שבת בשו"ע על ידי אברכי הכולל",

המודעות הנ"ל, ועוד רבות כיוצא בהנה, הם כבר דברים שבשיגרה. ניתן להציץ בלוחות המודעות בריכוזי בני התורה, בהיכלי הישיבות, הקהילות ומוסדות התורה, ולראות בכל תקופה לא ארוכה, מודעה נוספת המזמינה את הציבור לחגוג יחד את השמחה הגדולה בסיום המסכת, או ההלכות או נושא אחר שנלמד על ידי האנשים, ובכך לכבד את לומדי התורה.

התחלה בלי סיום

אלא שאם נשאל קצת את הדור המבוגר, הם מיד יספרו שכל נושא הסיומים היה בעבר הלא רחוק, נחלת בודדים ממש.

מי העלה על דעתו לעשות סיום מסכת או ש"ס משניות ביום הזכרון (יאר-צייט) לאב המשפחה, ומי חשב בכלל על יוזמות של לימוד וסיום שסי"ם על ידי קהילה ביחד.

בדרך כלל, בדור הקודם, אלו שישבו ולמדו בהתמדה, הגו בתורה בנושא שאהוב עליהם, לאו דוקא בסדר הש"ס, אלא לפי הנושא אותו הם בחרו, ואלו שעבדו לפרנסתם היו קובעים עיתים לתורה בשיעורי הלכה או גמרא, אך לא היה מצוי שעורכים "סיום" על המסכת, ולא מפני שלא כיבדו את התורה, אלא כי לא הקפידו כלל לגמור את המסכת. גם אלו שכן גמרו לא תמיד למדו על פי סדר מתחילה ועד הסוף.

סדרי הלימוד היו בעיקר לפי הצורך או הזמן, ולא ראו צורך כלל ללמוד לפי סדר, והשאיפה להגיע לדף האחרון של המסכת לא היתה קיימת כלל.

כאמור לעיל, בעשרות השנים האחרונות, חל מהפך של ממש בכל היחס של לימוד, תחילתו וסופו. השאיפה של כמעט כל בחור או צורב צעיר, כשמתחיל ללמוד מסכת, שלכל הפחות ילמד את רובה ויקנה לו ידיעות בחלקה העיקרי. גם אם לא יגמור את הכל, לכל הפחות יגמור את רוב המסכת.

גם במסגרת הלימודים של התלמודי תורה, מתמקדים כיום במסכת אחת או שנים, ומשתדלים ללמוד בה את רוב הפרקים. כמו כן במסלול הלימוד של הישיבות הקדושות, משתדלים לתת אפשרות במסגרת הישיבה שהבחור יספיק ללמוד כמעט את כל המסכת הנלמד, לשם כך, בנוסף לפרק הנלמד בסדרי הבוקר והצהרים, קובעים את הספק הלימודים בסדר ג' (סדר ערב) לפרק אחר באותו מסכת, ובימי שישי שבת גם כן לומדים פרק נוסף, מאותה המסכת, כך שביכולתו של הבחור לסיים כמעט את כל המסכת במסגרת הלימודים על פי סדרי הישיבה.

במסגרת הדף היומי

מעניין, כי מאז קבע הגאון מהר"ם שפירא זי"ע את תקנת הדף היומי, הוא גרם לכך כי אלו שקובעים עיתים לתורה, ילמדו דף אחרי דף את כל הש"ס כולו וכך ילמדו גם מסכתות שאילוליא זה לא היו נלמדות על ידם, כתוצאה מזה, אט אט החלה חגיגות סיומי המסכתות לצבור תאוצה.

בהתחלה היה זה הקהילות ובתי הכנסת שהצטרפו לקביעות שיעורי הדף היומי, ששינו את הגישה, והשתדלו לעורר ענין בכל סיום מסכת, ברובם השתדלו אף להביא נואמים ולקרוא לקהל הרחב להשתתף ובכך לצרף יותר ויותר לומדי תורה. בשנים שאחרי כך קמו עוד מספר ארגונים במטרה להרחיב את מעגלי

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן בסיום מסכת שנערך ע"י שומעי לקחו של הגאון רבי גדליהו הוניגסברג שליט"א

ילדים בסעודת מצוה של סיום של סדר משניות שלמדו

נער בר מצוה מסיים מסכת במחיצת רבנו שליט"א

אינו מסרב לנערים שמבקשים לגמור את הקטע האחרון ולערוך את הסיום במעונו

לומדי הדף היומי.

ואכן, ניתן היה לחוש בביורר כי 'גדולה לגימה', ופרסום מסיבות הסיומים מביא יהודים נוספים לקבוע עיתים ולהתחבר ללמודי התורה הקדושה. ההשקעה, היתה איפה שווה.

חבל שאין ערב פסח כל חודש

כדי לחדד את הדברים, ולהבהיר כמה סיום מסכת היה דבר נדיר בעבר, נביא מדבריו של הגאון רבי גדליהו הוניגסברג (מנחת תודה, תורה):

סיפר רבינו שליט"א:

פעם סיפרה לי אימי ע"ה, על אביה, הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל, שהיה רב בעיר 'קוסובה'.

היה לבני אותה העיר מנהג מעניין.

יום אחרי פורים, היו מתישבים בבית הכנסת קבוצה של כעשרים איש בעלי-בתים, שהיו בכורים וצריכים לצום בערב פסח, ולומדים איזה גמרא, כנראה מגילה, עד ערב פסח, דף לכל יום, כדי לגמור את זה ולסיים בערב פסח. כדי להפטר מתענית בכורים.

פעם אמר על כך הרב דקוסובה 'כמה חבל שרק בערב פסח הבכורים מתענים, כי הם היו צריכים להתענות כל חודש היו לומדים יותר כדי לסיים בכל חודש מסכת...'

לא לבזות את המסכת

איך התחיל הכל?

בהיותו צעיר לימים, שמע רבינו מרבו המובהק ודודו מרן בעל החזון איש זי"ע, כי "כאשר מתחילים ללמוד מסכת ולא גומרים אותה, בזיון הוא למסכת". מילותיו אלו של החזון איש חוללו בקרבנו מהפך עצום וגדול.

מאז, הוא שליט"א מקפיד מאוד ללמוד כל מסכת מהדף הראשון, ולסיים אותה בדף האחרון, בלי להחסיר שום דף.

מעניין, כי התפרסם בשם ראש ישיבת תורה אור, הגר"פ שינברג זצ"ל שהתבטא ואמר, כי יש יצר הרע מיוחד שתפקידו לגרום לבחורים שלומדים היטב, שלא יסיימו את המסכת שהם התחילו, כי סיום מסכת הוא שלימות מיוחדת שכוחות הטומאה אינם חפצים בכך.

בלי דילוגים

כדי להשלים את היריעה נוסף, שרבינו סיפר על עצמו שכאשר למד כבחור צעיר בישיבה לצעירים 'תפארת ציון', אצל מרן הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל, למדו ב'זמן' אחד שני פעמים את כל מסכת נדרים, מתחילה ועד סוף (דרך שיחה ואתחנן).

ומענין לענין - גם כשרבינו נשאל על ידי בחורים צעירים, האם לדלג סוגיות שונות בש"ס, המופיעות במסכת אותה הם לומדים, בטענה שזה לא שייך לבחורים, הוא שולל מכל וכל, ואומר כי לא מדלגים שום גמרא! ואפילו סוגיות של אבילות במועד קטן, לא מרשה רבינו לדלג.

תגמור את הש"ס!

בעיני עיני התורה של רבינו, סיום הוא שלימות מיוחדת שיש על כל אחד לשאוף כדי להגיע אליה. פעמים רבות הוא נשאל על ידי נער בר מצוה, מה יקבל על עצמו הנער בהגיעו לעול תורה ומצוות?

הוא משיב נכוחה: שיגמור את הש"ס כולו!

והנער, שטרם מלאו לו י"ג שנים עומד ומשתומם, כי קבלה כזו נראית גדולה עליו מאוד, אבל רבינו מעריך את כוחות הצעירים, ויודע כי הם יכולים, ולכן הוא

מטיל עליהם משימה זו.

לא אחת ראה רבינו את הנער מופתע, או אז הרים את עינו ואמר לו בחיוך 'וכשתגמור את הש"ס, תבוא ואבחון אותך'...

וכך, הוא ענה לאלפי נערים, ודירבן בלי סוף את הפונים אליו, שיראו לסיים. יש לציין כי בהערכה מיוחדת, לא סירב רבינו לכאלו שביקשו לערוך את הסיום במעונו, וזאת על מנת לעודד אותם להמשיך הלאה בשקידת התורה.

מוכן למבחן?

בשנים הקודמות בהם היה רבינו צעיר יותר, היה בכוחו ובזמנו להרחיב מעט את הדיבור עם המון העם הצובא על דלתותיו. פעמים רבות היה רואה לפניו בן תורה שהגיע עם צרתו או שאלה קשה שצריך לה הכרעת גדול, הוא היה פונה אליו בפתע:

'מה אתה לומד?' והלה היה עונה את המסכת או את הנושא.

וכאן באה מיד השאלה הבאה: "אתה מוכן לבחינה?"

כלומר, סיימת ללמוד את הנושא בהיקפו או רק למדת מקצתו?

ואם האיש היה עונה הן, היה רבינו שואלו שאלה קלה ולאחר מכן זוכה לברכה הגונה, אבל אם השיב בגמגום, היה מעיר לו 'קודם תגמור את המסכת ואז בעז"ה הבעיות יפתרו'.

אפיזודה זו, חזרה על עצמו בדרך כלל פעמים רבות ביום. כך בדרך זו, דירבן רבינו את הלומדים לסיים את הנושא אותו הם למדו.

השמחה הגדולה

כי אכן, ישנה שמחה מיוחדת בשמים ובארץ כאשר אדם מתחיל מסכת, או פרק, ואינה מניח אותה באמצע אלא גומר אותה עד תומה.

ונעתיק מהספר 'שיח הסוכות', מדבריו של רבינו שליט"א:

"לכאורה למה נקרא החג "שמחת תורה" שמשמע שהתורה שמחה, והרי אנו שמחים בה וא"כ היה מתאים יותר לקרוא לזה "שמחה בתורה".

אלא שהביאור הוא שהתורה אכן שמחה באותו היום, במה שלמדו אותה, א"כ זה שמחה של התורה ולכן נקרא שמחת תורה".

ואכן, בעת הסיומים שעורך רבינו, נהרה שפוכה על פניו, ושמחת התורה מאירה בו, כאשר זוכים לראות אלו שנמצאים באותה עת.

לא מקובל עליהם!

ככל שהדברים נראים לנו ברורים ופשוטים, שיש ענין לסיים כל מסכת הנלמדת, הרי שבקרב בני גילו של רבינו וחלק ממקורבי מרן החזון איש זי"ע, הדברים היו נראים אחרת. כמובן מפני כבודם נשמיט את השמות אך נכתוב את עיקרי הדברים.

"מאיפה לקח ר' חיים את נושא הסיומים, אצל החזון איש הוא לא ראה את זה", כך שאל/אמר אחד מגדולי תלמידי מרן החזון איש, כשהוא מוסיף, אצל מרנא החזון איש ראינו אותו יגע בתורה, הוא למד את הנושא בהיקפו לאורכו ולרוחבו, מעולם לא ראינו אותו עורך סיום על מסכת שלמד בשלימות, הוא למד את הסוגיא הנצרכת לו, אך הסיום כלל לא היה נושא בשום זמן".

כלומר, אין כאן ויכוח אם יש מעלה לסיים מסכת או לא, אלא האם כשמתחילים ללמוד מסכת צריך להשתדל לעשות מאמץ לסיים אותה, או שלא על זה צריך להיות המאמצים, העמל צריך להיות מושקע בסוגיא או הדף הנלמדים, ולא בלהגיע אל הסוף (א"ה, ואין כאן כל קשר לעצם דרך הלימוד, אם בבקיאות או בעיון, ולא זהו הנושא).

אבל רבינו בשלו. וברצות ה', גם הנחיל אותה לשאר העם. וכפי שאנו רואים,

משתתף בסיום הש"ס שע"י כולל 'דרך אמונה'

המהפכה בעיצומה. תושבי מושב 'אזור' בסיום מסכת במעונו של רבינו. מי האמין?

סיומי ש"ס משניות במעונו של רבינו שליט"א

הפעם היחידה בה הופיע באופן רשמי בפני ציבור בשנים המוקדמות

חלק מהציבור האדיר שהגיע בשנים האחרונות למעמד הסיום בערב פסח

גם אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות באופן מלא, קובעים עיתים לתורה ואף זוכים לסיים מסכת לעיתים.

הסיום בערב פסח

באופן חריג, כפי הנראה מתוך מטרה לפרסם את גודל ומעלת הסיום, במשך שנים רבות, הפעם היחידה בשנה בה היה מופיע בציבור, באופן רשמי, היה זה בערב פסח. עת היה עורך את סיום הש"ס, למתפללי בית הכנסת. היות ורבינו הוא בכור להוריו, ובהלכה נזכר שהבכורים מתענים בערב פסח, הוא מסיים את הש"ס כולו ונפטר מתענית. בשנים האחרונות ארגונים שונים דאגו לפרסם את מעמד הסיום עד שכבר באו להשתתף אלפי איש, אבל בשנים הקודמות, לא הגיעו כל כך הרבה, ועם כל זה, אנשים כן ידעו מהמעמד.

תמונה נדירה של הגר"ש שטינמן (בימין התמונה) בתקופת השתוללות נגיף הקורונה, מגיע לעודד בחור באחד ממוסדותיו שסיים את הש"ס, כשהבחור מסיים את הש"ס מעבר אחד, והוא שליט"א אומר את הקדיש מעבר השני

הנה, כך מספר לנו אחד ממתפללי בית הכנסת, מספר לנו מזכרונותיו: "כבר בשנת תש"נ, והלאה, היה ידוע בכל האזור כי הבכורים שרוצים להיפטר מהסיום יכולים לבוא למנין ותיקין, שם ישמעו את סיום הש"ס, מפיו של רבינו, ולא יצטרכו להתענות.

מנין ותיקין הקבוע מנה אז אולי עשרים וחמש איש, ובערב פסח, באופן חריג היו שלושים איש... זה היה חריג, שיבואו אנשים...

ומשנה לשנה התרבו האנשים, אמנם לא היו אלפים אבל הרגישו משנה לשנה שיותר אנשים באים לראות.

אנו, המתפללים הקבועים, שהכרנו את הרב שליט"א כל השנה, ראינו אותו חורג ממנהגו ונחשף לציבור באופן רשמי וגלוי, היה נראה שהיה לו ענין בסיום כדי לעורר על חשיבות הלימוד של ש"ס,

ובאמת היום, הדור הצעיר קצת מתפלא, וכי רבי חיים קניבסקי הגדול גומר "רק ש"ס"... זה מה שהוא הצליח לעשות, שלגמור ש"ס כבר לא בשמים...

שלי - שלה הוא

לא נקפח כאן את חלקה של אשת חבר, הרבנית הצדקנית בת שבע ע"ה, שהיתה שותפה ועזר כנגדו בכל סדרי הלימוד והחובות הקבועים שלו.

הרבנית ע"ה היתה רגילה לומר לחתנה הגדול שליט"א כי 'ערב פסח זה הפרס שלי, כשאני רואה את בעלי מגיע ליום של סיום הש"ס, זה סימן שלא הפרעתי לו'...

ובאמת באותו היום היתה לה שמחה מיוחדת, באהבת התורה השמורה לנשים צדקניות היא היתה מודה להי"ת וקורונת מאושר. כי אכן כל הזכויות הם מכוחה.

שיעורי דף היומי

מלבד הכל, דאג מרן שליט"א לעודד את שיעורי הקבועים שנמסרים ברבים, והיה דואג לקיומם. בית הכנסת לדרמן, נהג מרן להשתתף בסיימים השונים של השיעורים הקבועים שנמסרים שם מידי יום ביומו.

חמישים סיומי מסכת

את המאמר נחתום, בפסק הלכה מרתק, שהתפרסם על ידי הגר"י זילברשטיין שליט"א (מצוות בשמחה ויקרא):

החינוך במצוה מצוה צ"ה מפרש בטעם שהחוטא מביא קרבנות, 'הלא אמרנו כי עיקרי הלבבות תלוין אחר הפעולות, ועל - כן כי יחטא איש לא יטוהר לבו יפה בדבר שפתים לבד, שיאמר בינו ולכותל חטאתי לא אוסיף עוד. אבל בעשותו מעשה גדול על דבר חטאו, לקחת ממכלאותיו עתודים ולטרוח להביאם אל הבית הנכון אל הכהן, וכל המעשה הכתוב בקרבני החוטאים, מתוך כל המעשה

הכנות לשידור מביתו של מרן שליט"א למעמד סיום הש"ס הגדול שנערך בתחילת שנת תש"פ

קבעו עיתים לתורה וזכו לסיים מסכת

רבינו שליט"א משתתף בסיום שנערך על ידי שומעי השיעור הקבוע של הגר"י שוב שליט"א

מעמד סיום הש"ס העולמי שנת תשנ"ז

הגדול הוא יקבע בנפשו רוע החטא, וימנע ממנו פעם אחרת.

מה שיוצא מדברי 'החינוך' הוא, שהטעם בהבאת הקרבנות הוא שהאדם שחטא אינו יכול להסתפק באמירה בינו לבין עצמו 'חטאתי, לא אוסיף עוד, אלא צריך לעשות מעשה גדול על דבר חטאו.

גם במעשה שלפנינו נוכל להיווכח שמרן הגר"ח קניבסקי לא הסתפק בכך שהחוטא יתודה על חטאו, אלא הציע לו לנקוט במעשה פלוני, על-מנת לזכות לכפרה שלימה.

ב'תשעת הימים' של חודש אב, אמר הרבי מקלויזנבורג זצ"ל לאורחי מלון 'גלי צאנז' בנתניה, שכיון שהמלון סמוך לשיבת צאנז, יגיע מדי יום בחור מהישיבה, יערוך סיום-מסכת, וכל אורחי המלון ישתתפו בסיום, וכך יהיה מותר להם לאכול בשר.

והנה, אירע פעם במסעדה פלונית, שביקשו להסתמך על ההיתר הנ"ל, והזמינו בן-ישיבה שעשה סיום מסכת לפני אורחי המסעדה, ובכך הותר להם לכאורה לאכול בשר.

מה שקרה לאחר מכן הוא, שהבחור הודיע שבעצם הוא לא סיים את כל המסכת, אלא למד בה רק את ההתחלה והסוף... יוצא אפוא שה'סיום' המופרך שעשה לפני עשרות האנשים, לא היה כלל בגדר סיום, ואלה שחשבו שבכך הם יכולים לאכול בשר, טעו, והבחור הוא הכשיל אותם באכילת בשר בתשעת הימים.

הבחור הגיע אלינו וביקש תיקון וכפרה על מעשיו. כשהייתי אצל גיסי מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, הצגתי בפניו את הדברים, והגר"ח שאל כמה אנשים השתתפו בסיום. כשהשבנו שמדובר בערך ב-50 איש, אמר הגר"ח שאם הוא רוצה לכפר על מעשיו, שיעשה 50 פעם סיום על המסכת ההיא!

וכשניסיתי לומר לגיסי שיתכן ש-50 סיומים הם פרויקט קשה מדי, החמיר מרן שליט"א עוד יותר את אמירתו, והורה שסיום אחד מתוך ה-50 יהיה עם המהרש"א!

חושבני שההסבר בדברי הגר"ח הוא שאם בסופו של דבר יצא דבר טוב מהמכשלה הזו, והבחור יעמול בתורה כדבעי, עד כדי עריכת 50 סיומים, זה עצמו תיקונו של החטא שעשה.

ואוסיף בזה, כד הוינא טליא, נפגשתי עם הגאון רבי צבי-פסח פרנק זצ"ל, ה'הר צבי' והגאון שאלני מה אני לומד, והשבתי לו שאנחנו לומדים מסכת בבא קמא. ואמר לי שהוא למד אותה מאה פעמים ואחת!

זכות גדולה נפלה בחלקי להיות שליח עבור אלפי קוראי הגליון "דברי שי"ח" ולהכניס אל הקודש פנימה לחדר לימודו של רבינו בערב ראש השנה יום הדין את שמות הלומדים והשותפים בתורתו של רבינו ולבקש ברכת שנה טובה בעבורם ובעבור בני משפחתם, רבינו עיין בשמות, ונאמר לרבנו שאלה הם שמות קוראי הגליון ובני משפחותיהם הלומדים את תורתו של רבנו מדי שבוע, רבנו עיין בשמות וברך בחום ובשמחה: "שיהיה שנה טובה לכולם" והוסיף ואמר "ברכה והצלחה לכולם".

יהי רצון שיתמלאו ויתגשמו כל משאלות לבכם לטובה ונכתב ונחתם בספרן של צדיקים גמורים.
בברכת גמר חתימה טובה ופתקא טבא יצחק גולדשטון

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com
📍 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,
יש לחזק על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח' או בטלפון:
נדרים פלוס 03-7430585 - שלוחה-1586
קהילות 073-2757000 - שלוחה-4310

להצטרפות לרשימת מוקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכו', **נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושונ"ת מרבינו.**